

REPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

U tunelu
usred
mraka...

Razmišljajući ovih dana o svemu što je proisteklo iz pregovora predstavnika osam sindikata javnih službi i predstavnika Vlade, napose čitajući i slušajući oprečne ocjene pojedinih „pregovarača“, nekako mi se sama od sebe nametnula usporedba cijele ove situacije s anegdotom o različitim reakcijama na istu stvar nekoga tko je optimist, pesimist ili realist. Pesimist je osoba koja sve oko sebe vidi samo crno. Optimist i u najcrnjem mraku vidi naznake nekakvog svjetla na kraju tunela. Realist u razmišljanju jednog i drugog prepoznaće farove vlaka koji se približava. U njima troma Strojovoda vidi tek trojicu ljudaka koja se preprije na pruzi ispred njegove lokomotive.

Najustrajniji optimist, u cijeloj ovoj situaciji, bilo da se radilo o optimistima po zadatku ili optimistima prema uvjerenju, pokazao se hematolog s Rebra na privremenom radu u politici Mirando Mrsić koji je svaki pregovarački neuspjeh vidojao kao korak bliže uspješnom okončanju ovih pregovora. Mrsićev kolega, također liječnik po struci Jovanović, tek je malčice zaostajao u širenju optimizma za svojim kolegom. Kašnjenje s pregovorima, pregovaranje bez zakonito formiranog pregovaračkog odbora i jasno uspostavljenih pravila igre, neosnovane prijetnje neisplatom regresa i prosvjetnog dodatka – pogreške su koje su dijelom proistekle iz potpuno neutemeljenog optimističkog shvaćanja kako će pregovori sa sindikatima završiti brzo i na zadovoljstvo objiju strana.

Pesimistička mjesta u ovim su pregovaračkim seansama rezervirana za četvero „nepokorenih“ pregovarača. Paradoksalno je kako su ocjene o nemogućnosti postignuća dogovora dolazile čak i iz usta neformalnog vođe nepokorene četvorke koji je sam za sebe lakonski ustvrdio kako se barem on uspio do sada sa svakom vlašću oko svega dogovoriti. Kako je najveći problem onoga koji a priori sve odbacuje to što dotični ništa ni ne pokušava učiniti da do bilo kakvog postignuća dođe, predstavnici četiriju sindikata koji nisu „ništa željeli potpisati“ odbacivali su i svaku mogućnost da se poprave čak i ona rješenja (troškovi prijevoza zaposlenika) koja su se, objektivno govoreći, mogla i prepraviti i značajno popraviti.

Kao realisti, u ovom višemjesečnom natezanju, pokazali su se predstavnici četiriju sindikata koji su u pojavi iznenadne svjetlosti prepoznali opasnost. Dok su i pesimisti i optimisti krivo procijenili situaciju, jedni nisu ništa vidjeli osim mraka, dok su drugi vidjeli tek svjetlo na kraju tunela, realisti su se u svemu ovome vodili onom narodom da je veća korist od vrapca u ruci nego od goluba na grani. Realno procijenivši i vlastitu snagu i odlučnost druge strane, ovi su sindikati svojim „pomirljivim“ stavom čvrsto trasirali put kojim će i sindikati u državnim službama završiti svoje pregovore. Na žalost, realisti svojim postupanjima nisu doveli do rješenja problema, jer njihove sindikalne kolege nisu u njima vidjeli ništa osim izdajnika, a predstavnici vlasti nisu imali asa u rukavu, odnosno nisu znali pronaći neko održivo rješenje za problem podijeljenih i međusobno zavađenih sindikalnih pregovarača.

Što je preostalo u svemu ovome sindikatu koji nije bio uključen u pregovore? Naravno, radi se o najvećem od svih isključenih sindikata, Sindikatu Preporod. Prijedbe, sugestije i vlastita rješenja slali smo redovito i predstavnicima vlasti i predstavnicima sindikata koji su sudjelovali u pregovorima. Nismo kritizirali ni jedan postupak ni stav sa sindikalne strane. Šutjeli smo čak i kad se radilo o očitim kritičkim procjenama, naprimjer o „zakašnjelom referendumu“... Ulje na vatru ne da nismo dolijevali, nego smo sve činili, u okvirima svojih mogućnosti, da vatru ne potpirujemo. Sada kada je postalo očitim da zaposlenima u javnim službama ozbiljno prijeti otkazivanje kolektivnih ugovora, nama ne preostaje ništa drugo nego li i strojovođi jurećeg vlaka, nakon što je ugledao pred lokomotivom trojac koji se bjesomučno prepire na tračnicama. Povlačenje kočnice i bjesomučan zvuk sirene, jedino što je strojovođi preostalo, upozorenje je koje bi moralno doprijeti kako do svih aktera ovih događanja tako i do svakog prosvjetara, svakog medicinara, svakog socijalca, svakog kulturnjaka...

UNATOČ UPOZORENJIMA U BROJNIM ŠKOLAMA PLAĆA KRIVO OBRAČUNATA

Protuzakonito smanjena srpanjska plaća

Ove smo godine, nakon povratka sa godišnjih odmora, u Sindikatu Preporod suočeni s raznim upitima kako naših članova tako i naših sindikalnih povjerenika o brojnim problemima. Tijekom srpnja i kolovoza, u tjednima kad je većina zaposlenih bila na godišnjem odmoru, bez rezultata su završili pregovori predstavnika Vlade i djela sindikata javnih službi, Vlada je svojim Zaključkom od 19. srpnja nagovijestila prestanak primjene uvećanja plaće učiteljima i nastavnicima, ovisno o godinama straža, za 3, 5, 7 i 9 posto, pojavili su se problemi s nepravilno obračunatom plaćom za srpanj, najavljuje se otkazivanje postojećih kolektivnih ugovora i pregovori o novim kolektivnim ugovorima...

Istovremeno sindikati javnih službi su se duboko međusobno podijelili. Jedni sindikati prihvaćaju gubitak (regres i božićnica), odnosno smanjenjem pojedinih materijalnih prava (iznos dnevnice, putni troškovi i jubilarne nagrada), dok tri obrazovna i jedan zdravstveni sindikat i ne pristaju na spomenute restrikcije. Od strane sindikata koji ne žele pristati na smanjenje materijalnih prava najavljuje se izjašnjavanje članstva te i ovisno o ishodu referendumu, provođenje industrijskih akcija.

Srpanjska plaća

Iznos srpanjske plaće svakako je jedan od problema koji je obilježio dva ljetna mjeseca mnogim učiteljima i nastavnicima. Prema našim informacijama, zbog neodgovarajućih iznosa upućenih prema školama, velikom broju učitelja i nastavnika nije srpanjska plaća isplaćena, na zakonit način, odnosno u odgovarajućem iznosu. Naime, Zakon o radu jasno propisuje da se zaposlenicima za vrijeme godišnjeg odmora isplaćuje iznos koji odgovara prosječnom iznosu zadnjih triju isplaćenih plaća (lipanj, svibanj i travanj). Zaključak Vlade Republike Hrvatske od 19. srpnja prema kojem se od 1. kolovoza više učiteljima i nastavnicima neće isplaćivati dodatak na plaću od 3, 5, 7 i 9 posto ne može se primjenjivati retroaktivno, odnosno ne može se odnositi na srpanjsku plaću. Iako se pojedini pravnici razilaze u mišljenju je li do umanjenja plaće smjelo doći za prvih nekoliko dana u srpnju kada radnici nisu još bili na godišnjem odmoru, zajednički stav svih pravnih stručnjaka koji je Preporod kontaktirao je da se nikako nije smanjenje moglo odnositi na cijeli mjesec. Svakom svom članu, odnosno svakom učitelju i nastavniku čija srpanjska plaća nije isplaćena na zakonit način, Sindikat Preporod će osigurati odgovarajuću sudsku zaštitu. S ovom je mogućnošću predsjednik Sindikata upoznao 1. kolovoza 2012. godine ministra Jovanovića, a 22. kolovoza i ministra Miranda Mrsića. Ministar Mrsić je obećao da će se osobno uzeti kako bi se problem riješio i kako ne bi bilo potrebe za sudskim sporovima.

Plaća za kolovoz

Iako je još nekoliko tjedana preostalo do isplate plaće za mjesec kolovoz, već sada se može odgovorno ustvrditi kako nema pravnog osnova da se cijelokupni iznos plaće učiteljima i nastavnicima smanji za iznos spornog dodatka od 3, 5, 7 i 9 posto. Prosvjetne vlasti mogu spomenuto umanjenje plaće primjeniti samo na one radne dane u kolovozu koje je učitelj ili nastavnik proveo na

Ilustracija: Slobodan Butir

radnom mjestu (najčešće je riječ o 10-ak radnih dana), odnosno na dane koje učitelj ili nastavnik nije proveo na godišnjem odmoru. Svaki drugačiji način isplate plaće za kolovoz je u suprotnosti sa Zakonom o radu i za posljedicu će imati pokretanje sudskog postupka za sve one učitelje i nastavnike koji to budu željeli.

Putni troškovi i jubilarne nagrade

Nakon što su sindikati državnih službi potpisali Temeljni kolektivni ugovor kojim je bitno nepovoljnije po zaposlenike uređeno pitanje isplate putnih troškova, prema Sindikatu Preporod su upućena brojna pitanja mijenja li se nešto s isplatom njihovih putnih troškova? Sindikati javnih službi nisu pristali na nikakve promjene svoga Temeljnog kolektivnog ugovora i zato nema mogućnosti umanjenja putnih troškova. Putni troškovi za rujan, koji se moraju isplatiti na kraju mjeseca kolovoza, moraju biti isplaćeni u skladu s važećim kolektivnim ugovorima, kako Temeljnim kolektivnim ugovorom za zaposlenike u javnim službama tako i važećim granskim kolektivnim ugovorima. Dakle, nema nikakve mogućnosti da poslodavac postupi drugačije, odnosno kada bi se to dogodilo onda će Sindikat Preporod svakom članu omogućiti odgovarajuću sudsku zaštitu njegova materijalnog prava. Isto vrijedi i za sve one zaposlenike koji su ostvarili pravo na jubilarnu nagradu. Nakon eventualnog otkazivanja Temeljnog kolektivnog ugovora od strane Vlade Republike Hrvatske, odnosno nakon tromjesečnog otkaznog roka, stvorit će se pravne pretpostavke za smanjenje pojedinih materijalnih prava, uključujući i troškove prijevoza, odnosno jubilarne nagrade.

Milan Novačić

Glasilo Sindikata
zaposlenika
u hrvatskom školstvu
Preporod

Petrinjska 59a
10000 Zagreb

Izdavač: SZHŠ Preporod
Uredništvo: Gordana Kovač-Bluha
Sebastijan Troskot
Sonja Mudrić
Urednik: Željko Stipić
Priprema i tisk: Denona d.o.o.
Glasilo je besplatno; prijavljeno je
Ministarstvu kulture sektoru za in-

formiranje 19. lipnja 1995. godine,
klasa: 008-02/95-01-01,
ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142.
Rješenjem Ministarstva kulture
od 6. srpnja 1995. godine
klasa: 612-10/95-01-1267,
ur-boj: 532-03-1/7-95-01.
Glasilo je oslobođeno poreza

Ministar koji iznevjerava i nulta očekivanja

Piše
Dalibor Perković

Tipični, prosječni primjerak političarske kaste shvaća građane zemlje u kojoj živi i radi isključivo kao glasačku mašinu na kojoj treba pritisnuti određene prekidače kako bi dala poželjni proizvod – dovoljan broj glasova da se ostane na vlasti. Onaj tko bolje svlada rukovanje tom mašinerijom – tko nauči vještije pritiskati prekidače i povlačiti poluge koje će proizvesti veći broj glasova, bit će bolji političar, uspješniji i kvalitetniji profesionalac u svojoj branši.

Tu, naravno, postoje ograničenja, ali i olakšice. Jedna od glavnih olakšica je to što ne moraš uvijek – čak niti većinu vremena – govoriti istinu. Svima je poznata kategorija „predizbornih obećanja“, a podsta elemenata iz te kategorije se provlači i u razdoblju između izbora. Jednostavno, nije da nešto moraš napraviti, dovoljno je samo nešto reći da u glasačkoj mašineriji postigneš željeni efekt. I, opet, uspješan političar će dobro pogoditi onu kombinaciju i tajming praznih obećanja, poluistina, nedopravljenih floskula i prešućenih činjenica koje će ga najduže održati na vlasti, bez da neka od tih obećanja i očekivanja mora i ostvariti.

Nepodnošljiva lakoća propadanja

Na veliku žalost nekih, ovaj mehanizam nije svim političkim opcijama jednako na raspolaganju. Tako će oni, koji svoju bazu nalaze u konzervativnjem, po nedavnim znanstvenim istraživanjima manje intelligentnom dijelu biračkog tijela, češće moći pribjegavati ovim metodama, dok će se povjerenje liberalnijeg, kritičkije raspoloženog dijela birača vrlo brzo istrošiti, pogotovo ako na raspolaganju budu imali više mogućnosti. U ovom potonjem slučaju bilo kakav pokušaj održavanja na vlasti putem prodavanja magle – ono što je HDZ koristio tokom svih svojih godina na vlasti – bit će osuđen na propast.

Cini se da neki dijelovi vladajuće koalicije to nikako da shvate. Otkako je zasjeo u

Politički program koji Jovanović provodi na uštrb obrazovanja podsjeća na projekt bojanja dimnjaka broda koji je upravo udario u santu i ima još dva sata do potonuća

fotelju, ministar znanosti, obrazovanja i sporta Željko Jovanović vjerojatno je oborio sve rekordne u brzini kojom se strmoglavljuo njegov rejting među ljudima koji se imalo razumiju u sektor kojim bi on trebao upravljati. Strpljenje i suzdržanost u hrvatskim zbornicama trajali su dok nije počelo njegovo obraćanje javnosti, no onda je počelo hvatanje za glavu, a stav hrvatskih nastavnika prema novom ministru stropoštao se iz neutralnog u kategoriju „isti kao svi ostali“, „bolje da ga nema“ i „još jedan u nizu fotografija čiji je zadatak ne napraviti ništa“.

Kad se malo bolje pogleda, drukčija reakcija nije se mogla ni očekivati: sva pitanja što ih je Jovanović do sada pokrenuo jednostavno su nebitna, dok se ono bitno za čim hrvatsko školstvo vapi neprestano odgada ili mete pod tepih.

Izgubljeni u vremenu i prostoru

Naime, projekti koje Jovanović od samog početka forsira – građanski i spolni odgoj – su od trećerazredne važnosti za hrvatsko školstvo. Naime, dok se na silu i po svaku cijenu želi djecu naučiti čemu služi i kako se stavlja kondom, istovremeno se zanemaruje znaju li ta djeca uopće čitati, a o tome znaju li razmišljati da i ne govorimo. Pritom se potpuno zaboravlja da, ako ih se prvo nauči čitati i misliti, možda im uopće neće trebati objašnjavati išta o kondomima, nego će to i sami shvatiti iz već postojećih sadržaja iz biologije. Drugim riječima, politički program koji Jovanović provodi na uštrb obrazovanja podsjeća na projekt bojanja dimnjaka broda koji je upravo udario u santu i ima još dva sata do potonuća.

No, ako je ovo izazvalo samo sumnjičavo podizanje obrva, prvi ozbiljan val negodovanja i zgražanja izazvala je najava da će

u stvaranju nove strategije hrvatskog obrazovanja glavnu ulogu imati Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Ista institucija koja je pogodovala i njegovoj destrukciji, i to iz jednostavnog razloga – ustanova čiji su koncepcija i mentalitet ostali beznadežno zaglavljeni, u najboljem slučaju, u sredini 20. stoljeća, i koja je okoštala u hermetičnost, osobne interese i mrežu sinekura, jedino nekakvim božanskim čudom može shvatiti gdje se uopće nalazi, a kamoli napraviti strategiju za vrijeme koje predstoji.

Sljedeći indikator, koji se, doduše, nije tako direktno Jovanovića, nego cijele nove vlasti, bio je novi godišnji proračun u kojemu su sredstva za školstvo – ionako na polovici europskog prosjeka – još dodatno smanjena što je pokazalo kamo ide obrazovna politika Kukuriku koalicije. Dakle, u situaciji kad je materijalna komponenta hrvatske prosvjete u zaostatku više od pola stoljeća, a možda i cijelo stoljeće, kad su škole hibrid proizvodne trake – gdje nema fizičkih mogućnosti za išta drugo dolje uljevanja znanja u glavu uz pomoć tuljca, gdje se radi u smjenama, gdje se ne nudi i ne traži nikakva kreativnost u radu i učenju – i socijalne ustanove gdje djeca ne provode vrijeme da bi nešto naučila i da bi ih se osposobilo za život nego da bi bila na topnom i sigurnom, gdje ih ima tko čuvati dok su roditelji na poslu, da ne trče po cesti kako ih ne bi pregazio auto. U takvoj situaciji dodatno smanjivati sredstva za školstvo iz bilo kojeg razloga ravno je nacionalnoj veljezdaji. Jer po svemu ovome Hrvatska ne spada u Europu, nego u Srednju Aziju.

Konačno, spektakularno ukidanje prosvjetnog dodatka od 3, 5, 7 i 9 posto i uvrđljivo dramatiziranje pred kamerama kako bi se stekao dojam da su ministri „bili prisiljeni“ donijeti takvu odluku, stavilo je točku na i njegovog besciljnog tumaranja hrvatskom prosvjetom. Napraviti takvo nešto u situaciji kad je sektor obrazovanja ionako već u kolapsu može samo netko tko ima mentalitet stečajnog upravitelja i čiji je cilj otplatiti dugove i sve rasprodati, tako da i tu brigu skinemo s leđa.

Ni minimum minimuma

I zbog svega toga, i zato što je potpuno pogrešan čovjek na pogrešnom mjestu, zato što su apsolutno svi njegovi potezi

pokazali da nema pojma kamo je došao niti što treba raditi, zbog truda koji je do sada pokazao samo kao ministar sporta, zato što se oslanja na lude koji imaju formalne titule, ali su kao stručnjaci bezvrijedni – što mu je svatko s iskustvom mogao reći, ali problem je što Jovanović niti ne zna nikoga s iskustvom jer je u sektor uletio kao u nebrano grožđe – zato što, proračunske brojke su pokazale, ne smatra svoj sektor bitnim za funkcioniranje društva, zato što je njegova jedina zasad jasna funkcija da bude još jedan čavao u lijesu hrvatskog školstva, ali najviše zato što vrlo vjerojatno više nema povjerenje nijednog jedinog nastavnika i učitelja u Hrvatskoj – što znači da je prokockao čak i nulta očekivanja, ako ništa drugo, a ono „da neće biti nesposoban kao i HDZ-ovci (i HSS-ovac) prije njega“, ministar Željko Jovanović mora otići sa svog mesta. U suprotnom, među 70.000 obrazovanih ljudi i njihovih obitelji i prijatelja, koji će ovakvu neodgovornost i nezainteresiranost znati cijeniti na sljedećim izborima, pomalo autistična parola „HDZ=SDP“ kojom su dosad mahali uglavnom neupućeni, pokazat će se kao objektivna stvarnost i dobro procijenjeno stanje stvari. Sportskim rječnikom (koji Jovanović, očito, jedino razumije), vlada Zorana Milanovića dosad je pokazala poprilično nesnalaženje na terenu i nekoordiniranost u igri, ali bar kod onih ključnih ministara primjećuje se nekakav trud, namjera i naznaka strategije, pa će im se neke stvari možda, jednog dana i oprostiti.

Naravno, sve je ovo guslanje na melodiju „Uzalud vam trud, svirači“. Željko Jovanović mora otići, ali usprkos tome, a možda baš i zbog toga, Željko Jovanović će ostati. Iz jednostavnog razloga što ima jako političko zalede i maknuti njega značilo bi ukloniti narodnog heroja Bitke u Saborcu iz zasluzene fotelje i oduzeti mu zasluzenu nagradu za žrtve koje je onomad podnio (privremeno skidanje imuniteta, šest oštirih rječi i dva ružna pogleda), a to se jednostavno ne smije dogoditi. Podobnost je ipak oduvijek bila jača od sposobnosti, čak i u onim političkim skupinama koje su tvrdile da tako ne smije biti i na račun toga dobine glasove.

RAZMIŠLJANJA JEDNE UČITELJICE

Piše Darja Mrđen

Ma, da, kaj mi pičate, koga zavaravate, pa nije ta kriza od danas, niti od jučer, ona traje godinama, samo što je sada ta ista kriza našla idealno vrijeme poklapanja s ovom još većom Krizom u mojoj glavi. Zahvaljuju se više niti ne sjećam kada sam i kako živjela bez nje? Vještina balansiranja misli (zamisliti – ne novaca, jer sam radila honorarno) ovog je ljeta dotakla sam vrh moje Krize, te uvela maksimalnu štednju. Pitate se kako? Ako može država, mogu i ja – rekla sam sebi, te odlučila ljeto provesti u svojoj sobi uz minimalnu potrošnju. Tako sam si zapravo priuštila jedno nezabavljivo krizno ljeto. Dok je grad bio prazan i pakleno pust, bila sam i ja. Praznina misli ispunila me nevjerojatnom snagom kreativnosti koju sam do maksimuma iskoristila. „Ni iz čega stvoriti nešto“ bio je moj moto pokretač svega. Istina nisam ništa uštedjela, jer život je sam po sebi skup, ali se nisam zadržala, niti otišla u minus. Dakle, odmorila sam se od Krize i prezivjela ljeto. Tko mi je kriv, reći ćete?

Izabrala si krivi posao, mogla si se zadužiti i otići na more umjesto da budeš tu gdje jesи. Da, mogla sam, ali nisam, jer sam katastrofičar koji ne voli lagati, muljati i varati samu sebe. Da sam otišla sada bih bila u debelom minusu, a to si pored dvoje djece baš i ne mogu priuštiti. Tako smo se moja Kriza i ja naveli na stanje krize koja će tek sada poprimiti svoju punu snagu.

Eh, zašto vam sve ovo pričam – iz dva razloga – prvi je početak školske godine (svi je proživljavamo „krizasto“ i na svoj način – od djece pa do roditelja), drugi – niti ko ne zna što nas sve čeka. Život je postao samo skup nedostignih želja. Svega ostalog smo se već odrekli. „Nemam, nemamo, nema se!“ – jedino je što ćete od sada pa do ne znam kada slušati od drugih, pa se dobro pripremiti. Danas vam više nitko ništa neće i ne može garantirati, a najmanje oni koji su nam prije više godina pa i nedavno obećavali da će biti bolje. Sjetite se samo da ste već tada stegnuli remen. Danas ga najve-

rojatnije više niti nemate. Zamislite si ga, baš kao i svoj puni novčić, kojega se možda još i sjećate. Nema se! Za nas nije nikada niti bilo niti će biti – gotova priča. Maštajte! Nismo mi ništa drukčiji od ostalih, niti nedodirljivi. Posao je posao, učitelj je učitelj, kao i svačiki drugi radnik. Tko će vas danas više pitati što radite i koliku plaću imate. To je sada već postalo vrlo neugodno i nepristojno pitanje jer nema više veze s onim što radite. Platnu listu nemojte niti slučajno pogledati, račune ćete već nekako jednom platiti, kao i dugove svoje-ga ljetovanja.

Nemojte se zamarati suvišnim pitanjima egzistencije kad morate biti usredotočeni na djecu s kojom radite. Tu ste zbog njih, a ne zbog sebe. Da, okrutna sam prema sebi i vama jer smatram kako niže nismo mogli pasti, a vjerujem da ćemo pasti još niže. Nema tu puno filozofije od sada već oplijivo vidljivog nedostatka svega – praznina se samo širi! Krenula je od onih koji su smisljali kako da nas

Kriza...?

uvjere ili još više opterete, do nas koji se uvijek nekako snađemo. Vjerujem da ćemo se opet snaći te nači tu neku našu snagu, jer smo doista svi mi u prosvjeti „posebni ljudi“ i otporni na sve. Svoju smo izdržljivost dobro izvježbali tijekom svih ovih godina, a ako vam niti to nije dovoljno samo se sjetite nekog praznika, zime ili dugog toplog ljeta. To nam tak i tak stalno spočitavaju! Do tada, nađite svu svoju kreativnu snagu za svoj ponos jer će vam on od sada sve više trebati. Udhahnite zrak posljednjeg ljetnog dana i udje s osmijehom u svoje učionice. Stvarajte i maštajte o svijetu pred vašim vratima koja su dobro zatvorena. Radite s onim što nemate te razmišljajte pozitivno – to je besplatno!

Ostalo, molim vas, ne tražite, jer toga nema. Nema država, nema ministarstvo, nema škola, nemaju roditelji, nemaju djeca, a nemate niti vi. Nemojte se slučajno usporedivati sa školama EU ili kliknuti na neki link koji će vam pokazati kako negdje u svijetu izgledaju škole,

učionice, niti se, molim vas, ne mojte usporedivati s njihovim učiteljima, profesorima. Sve potrebne stvari svedite na minimum i prestatite tražiti nemoguće! Djeci će dobro doći pisanje rukom, maštati će s vama i stvarati nemoguće kreacije ni iz čega. Trenirajte s njima bespotrebno pamćenje podataka koji se svake minute mijenjaju i do kojih možemo uvijek doći. Prihvati-te da je naše školstvo takvo kakvo je i pomirite se s tim. Nema se!

Kriza je, mislim, samo riječ kojom se opravdavamo za sve što netko prije nas nije uradio kako treba. Po tome će ona nevjerojatno dugo bivati u nama i s nama na ovim našim prostorima jer joj je tako jako ugodno. Opravdava sve pogreške. To vam je kao kada nešto prihvati-te, bilo to dobro ili loše te se uljuljkate u tu stvarnost, kao i nemoć svega. Teško je tada krenuti naprijed, promjeniti ljudje i njihovu svijest, a još teže krenuti novim putem i naći dovoljno snage i prostora za čiste i iskrene misli.

Naknada plaće za godišnji odmor

Vlada Republike Hrvatske, na svojoj je 41. sjednici, dana 19. srpnja 2012. godine, donijela Zaključak o prestanku isplate uvećanja koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža temeljem Uredbe o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004.¹ godini. Taj je zaključak uredio kako se od dana 1. kolovoza 2012. godine više neće isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini. Nakon donošenja ovoga zaključka, u sustavu školstva, došlo je do sasvim različitog postupanja – u nekim je školskim ustanovama cijeli dohotak radnika, učitelja i nastavnika, za mjesec srpanj umanjen, u drugima je umanjen samo onaj dio dohotka koji u svojoj naravi predstavlja plaću za obavljeni rad, dok je u trećima isplaćen cijelokupan dohotak, bez umanjenja. Postavlja se pitanje što je od ova tri rješenja zakonito, odnosno kako su u biti poslodavci, odnosno Vlada Republike Hrvatske, uistinu mogli postupiti, a da bi njihovo postupanje bilo zakonito?

Zakon o radu², u odredbama članaka 84. i 87. uvodi pojam "naknade plaće" i uređuje ga. Ta je naknada plaće (engl. salary compensation; njem. Lohnersatz; franc. compensation du salaire³), u svojoj biti, onaj iznos koji radnik dobiva tijekom trajanja razdoblja u kojem on ne radi, i to, prema diktiji odredbe članka 87. stavka 1. Zakona o radu, u onim situacijama u kojima radnik

Naknadu plaće za godišnji odmor Zakon o radu u odred-

No, ono što je, zapravo, značajniji problem jest onaj kojemu odgovor ne nalazimo u pravu. Kakav je to obrazovni sustav u kojem se u različitim školskim ustanovama postupa sasvim različito u isplati plaće? Kako imati povjerenja u sustavnost i drugih postupanja, uz ova kve nesustavne propuste? Čija je to odgovornost?

"zbog opravdanih razloga određenih zakonom, drugim propisom ili kolektivnim ugovorom" ne radi odnosno ne obavlja poslove koje je ugovorio ugovorom o radu. Dok, dakle, za obavljeni rad, temeljem odredbe članka 84. stavka 1. Zakona o radu, radnik ima pravo na plaću, kada radnik zbog opravdanih razloga ne radi tada ima pravo na naknadu plaće.

Naknada plaće, odnosno teret njene isplate može, biti određena kao obveza poslodavca, odnosno ona može biti ostvarena na teret socijalnog osiguranja ili Državnog proračuna Republike Hrvatske. U konkretnom slučaju, naknada plaće za godišnji odmor određena jest kao obveza poslodavca. U skladu s poreznim propisima takve su naknade plaće koje su određene kao obveza poslodavca, po rezno izjednačene s plaćom za obavljeni rad i podliježu plaćanju doprinosom i poreza na dohotak.

Naknadu plaće za godišnji odmor Zakon o radu u odred-

bama članka 87, uređuje propisujući najniži iznos naknade plaće na koju radnik ima pravo te vrijeme njene isplate. Dakle, za korištenja godišnjeg odmora radnik ima pravo na naknadu plaće u iznosu određenom zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu, no svakako najmanje u iznosu prosječne cijelokupne plaće koja je isplaćena u prethodna tri mjeseca. To bi, stoga, značilo da se radnicima osnovnih i srednjih škola, učiteljima i nastavnicima, naknada plaće za godišnji odmor, a koji se u školstvu najčešće koristi tijekom srpnja i kolovoza, ima obračunati i isplatiti s obzirom na prosjek tri plaće isplaćene tijekom travnja, svibnja i lipnja. U tom pogledu naknada plaće zadana je tada isplaćenim plaćama i na nju se ne može nikako više djelovati. Dakle, u razdoblju korištenja godišnjeg odmora, na naknadu plaće Zaključak o prestanku isplate uvećanja koeficijenata složenosti poslova ovisno o go-

dinama staža temeljem Uredbe o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini nikako nije mogao djelovati umanjenjem te naknade plaće.

U pogledu plaće za prvi dio mjeseca srpnja, ovo i bez obzira što se Zaključkom o prestanku isplate uvećanja koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža temeljem Uredbe o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 2012. godine, neće više isplaćivati uvećanje koeficijenata složenosti poslova ovisno o godinama staža propisano Uredbom o raspodjeli dodatnih sredstava za plaće učitelja i nastavnika u osnovnom i srednjem školstvu u 2003. i 2004. godini navodi kako se, od dana 1. kolovoza 20

